

Evropska komisija - Informativni pregled

Evropska komisija predlaga boljšo zaščito delavcev pred rakotvornimi kemikalijami

Bruselj, 13. maja 2016

Rak je s 53 % najpogostejši vzrok smrti, povezanih z delom, v Evropski uniji in s tem tudi največja grožnja za zdravje delavcev v Evropski uniji.

Kako so delavci trenutno zaščiteni z zakonodajo EU?

Načela EU v zvezi z zaščito delavcev pred rakotvornimi snovmi so določena v okvirni direktivi 89/391/EGS, ki je krovna direktiva o varnosti in zdravju delavcev pri delu, in v direktivah, ki podrobneje obravnavajo kemična tveganja, predvsem v direktivi o kemičnih dejavnikih in direktivi o rakotvornih ali mutagenih snoveh.

V skladu z direktivo o varnosti in zdravju delavcev pri delu morajo biti tveganja za varnost in zdravje delavcev odpravljena ali čim bolj zmanjšana. Direktiva o rakotvornih ali mutagenih snoveh vsebuje številne konkretne določbe, ki veljajo posebej za rakotvorne kemijske dejavnike.

Delodajalci morajo prepoznati in oceniti tveganja za delavce v zvezi z izpostavljenostjo posameznim rakotvornim ali mutagenim snovem ter preprečiti izpostavljenost, kadar tveganja obstajajo. Kadar je to mogoče, je treba rakotvorno snov zamenjati z manj nevarno alternativno snovjo, sicer pa je treba, kolikor je to tehnično izvedljivo, rakotvorne snovi proizvajati in uporabljati v zaprtem sistemu, da se prepreči izpostavljenost delavcev. Če niti to ni mogoče, je treba izpostavljenost delavcev zmanjšati, kolikor se le da.

Pomanjkanje nacionalnih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost za nekatere rakotvorne snovi na eni strani in manj stroge omejitve za ostale snovi na drugi strani ne vodijo le do neustrezne zaščite za delavce v EU, temveč lahko imajo tudi negativne posledice za notranji trg. Lahko namreč pride do situacij, ko imajo lahko podjetja s sedežem v državah članicah z manj strogimi mejnimi vrednostmi (kjer mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost niso določene ali pa so zastavljene visoko in tako dovoljujejo večjo izpostavljenost delavcev) neupravičeno konkurenčno prednost. Različne nacionalne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost lahko povzročijo negotovost glede ustreznih standardov za obvladovanje tveganja.

Mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost zato s splošnejšega vidika spodbujajo skladnost, saj določajo enake konkurenčne pogoje za vse uporabnike in skupni cilj za delodajalce, delavce in izvršilne organe. Predlog zato prinaša učinkovitejši sistem varovanja zdravja delavcev na enotnem trgu.

V skladu z direktivo o rakotvornih ali mutagenih snoveh lahko države članice sprejmejo nižje

(tj. strožje) nacionalne mejne vrednosti v primerjavi z vrednostmi EU, v skladu s končnim ciljem navedene direktive, tj. čim večjim zmanjšanjem izpostavljenosti.

Kakšne spremembe direktive o rakotvornih ali mutagenih snoveh predlaga Komisija?

Na podlagi prispevkov znanstvenikov, delodajalcev, delavcev, predstavnikov držav članic in inšpektorjev za delo je Komisija predlagala mejne vrednosti za 13 prednostnih kemijskih dejavnikov, opredeljenih v postopku posvetovanja. Za preostale kemijske dejavnike je treba opraviti dodatne analize, predlog za mejne vrednosti pa bo sledil do konca leta 2016.

Preglednica 1. Sektorji, vrste raka, ki jih povzročajo, in ocene ravni izpostavljenosti za 13 obravnavanih kemijskih dejavnikov

Kemijski dejavniki	Predlagane mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost	Zadevni sektorji	Vrste raka, ki jih povzročajo, in druge bolezni	Št. izpostavljenih delavcev
1,2-epoksiopropan	2,4 mg/m ³	kemična proizvodnja; sintetična maziva, kemikalije, ki se uporabljajo pri vrtnanju naftnih polj; poliuretanski sistemi	rak limfatičnega sistema in rak krvotvornih organov, povečano tveganje za levkemijo	485–1 500
1,3-butadien	2,2 mg/m ³	proizvodnja naftnih derivatov, proizvodnja izdelkov iz gume	rak limfatičnega sistema in krvotvornih organov	27 600
2-nitropropan	18 mg/m ³	proizvodnja osnovnih kemikalij, proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil (nadaljnja uporaba)	tumorji na jetrih	51 400
akrilamid	0,1 mg/m ³	proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov, izobraževanje, raziskave in razvoj, druge poslovne dejavnosti, zdravstvo in socialno varstvo, javna uprava in obramba	rak trebušne slinavke	54 100

bromoetilen	4,4 mg/m ³	<p> proizvodnja kemikalij in sorodne proizvodnje; proizvodnja izdelkov iz gume in plastike; usnje in proizvodnja usnjenih izdelkov; proizvodnja kovinskih izdelkov za trgovino na debelo </p>	rak jeter	n. r.
spojine šestvalentnega kroma	0,025 mg/m ³	<p> proizvodnja in uporaba barvil, barv in premazov za kovine (prevlek), ki vsebujejo krom. Pri nadaljnji uporabi se spojine kroma, vključno z barijevim kromatom, cinkovim kromatom in kalcijevim kromatom, lahko uporabijo kot osnovni premaz in vrhnji premaz v letalskem in vesoljskem sektorju </p>	pljučni rak in rak sinusa	916 000
etilen oksid	1,8 mg/m ³	<p> pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina; storitvene dejavnosti, povezane s črpanjem nafte in plina; proizvodnja živil, tekstila, kemikalij, kemičnih izdelkov, medicinskih, precizijskih in optičnih instrumentov, ročnih in stenskih ur; bolnišnična in industrijska sterilizacija; raziskave in razvoj, javna uprava in </p>	levkemija	15 600

		obramba; izobraževanje zdravstvo in socialno varstvo		
prah trdega lesa	3 mg/m ³	industrija obdelave lesa, sektorji proizvodnje pohištva in gradbeništvo	rak sinusa in nazofaringealn i rak	3 333 000
hidrazin	0,013 mg/m ³	kemični penilci; pesticidi, ki se uporabljajo v kmetijstvu; čiščenje vode	pljučni rak ter rak debelega črevesa in danke	2 124 000
o-toluidin	(0,5 mg/m ³)	proizvodnja kemikalij, kemičnih izdelkov in umetnih vlaknen; proizvodnja izdelkov iz gume; raziskave in razvoj; javna uprava in obramba; izobraževanje; zdravstvo in socialno varstvo	rak sečnega mehurja	5 500
prah kristalnega kremena, ki se vdihuje	0,1 mg/m ³	rudarstvo, steklarska industrija, gradbeništvo ter industrija za oskrbo z električno energijo, plinom, paro in toplo vodo	pljučni rak, silikoza	5 300 000
refraktorska keramična vlakna	0,3 f/ml	proizvodnja (proizvodnja vlaken, dejavnosti dodelave, montaže, odstranitve in sestavljanja, mešanje/oblikovanje)	škodljivi učinki na dihala, draženje kože in oči; možnost pljučnega raka	10 000
monomer vinil klorid	2,6 mg/m ³	proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov (monomer vinil klorid in PVC)	angiosarkom, hepatocelični karcinom	15 000

Uvedba teh mejnih vrednosti bo delodajalcem, delavcem in izvršilnim organom služila kot

objektivni ukrep, ki naj bi pomagal zagotoviti, da bodo splošna načela direktive izpolnjena. To bi moralo prispevati k zmanjšanju izpostavljenosti tem prednostnim rakotvornim snovem in posledično k zmanjšanju števila delavcev, ki bodo zaradi izpostavljenosti na delovnem mestu zboleli za rakom.

Kakšne koristi prinaša predlog?

Ocenjuje se, da bi uvedba predlaganih mejnih vrednosti lahko preprečila približno 100 000 smrtnih žrtev v prihodnjih 50 letih. Izognili se bomo predvsem smrtnim žrtvam v povezavi z naslednjimi kemijskimi dejavniki: prahom kristalnega kremenca, ki se vdihuje (98 670), šestvalentnim kromom (1 670) in refraktorskimi keramičnimi vlakni (50).

Vendar pa lahko med izpostavljenostjo rakotvorni snovi in nastopom bolezni mine tudi do 50 let. Ocena zato temelji na več predpostavkah v zvezi z napovedmi izpostavljenosti, proizvodnimi metodami in medicinskimi dognanji.

Kakšne koristi bo predlog prinesel delavcem?

Kot prvo bo predlog delavcem in njihovim družinam prinesel manj trpljenja in upada kakovosti življenja zaradi raka. Prispeval bo tudi k preprečevanju zdravstvenih stroškov, izgubljenih dohodkov in drugih stroškov tako za obolelo osebo kot tudi za negovalce. Poleg tega bi uvedba predlaganih mejnih vrednosti izboljšala pravno varstvo za izpostavljene delavce.

Kakšne koristi bo predlog prinesel podjetjem?

Kar zadeva podjetja, se bodo s tem predlogom zmanjšali stroški zaradi raka, povezanega s poklicem, v smislu produktivnosti, saj bo manj izgube delavcev in manj stroškov z iskanjem in usposabljanjem novih delavcev.

Poleg tega mejne vrednosti EU zagotavljajo referenčno vrednost za skladnost, prispevajo k enakim konkurenčnim pogojem v obliki vseevropskih minimalnih standardov za zaščito in izboljšujejo jasnost v zvezi s tem, kako bi bilo treba izpostavljenost nadzorovati v različnih državah članicah. To je ključnega pomena pri prizadevanjih za bolj povezan in pravičnejši enotni trg.

Kakšne koristi bo predlog prinesel državam članicam?

Državam članicam bo predlog prinesel zmanjšanje zdravstvenih stroškov v zvezi z zdravljenjem in rehabilitacijo ter zmanjšanje odhodkov, povezanih z neaktivnostjo in zgodnjo upokojitvijo ter nadomestili za priznane poklicne bolezni. Predlog prav tako zmanjšuje upravne in pravne stroške, povezane z obravnavo zahtevkov za nadomestila in priznanih primerov bolezni.

Kako so potekala posvetovanja s socialnimi partnerji?

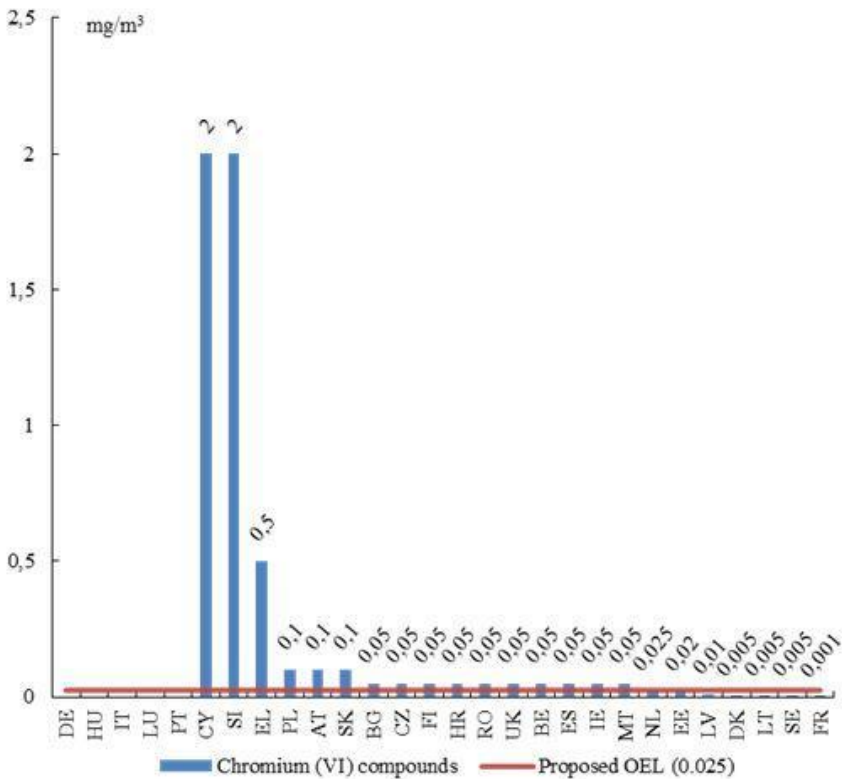
Posvetovanje s socialnimi partnerji je potekalo v dveh fazah, kot je skladno z zakonom. Rezultati posvetovanja s socialnimi partnerji so vključeni v pripravljalno delo Komisije. To je vključevalo prispevek tristranskega Svetovalnega odbora za varnost in zdravje pri delu, kjer so socialni partnerji in države članice podali svoje mnenje o mejnih vrednostih, predlaganih v okviru trenutne pobude.

Socialni partnerji so podprli vključitev tako imenovanih snovi, ki nastanejo med postopkom, v področje uporabe Direktive ter revizijo obstoječih mejnih vrednosti za poklicno izpostavljenost in določanje novih ob upoštevanju razpoložljivih znanstvenih podatkov.

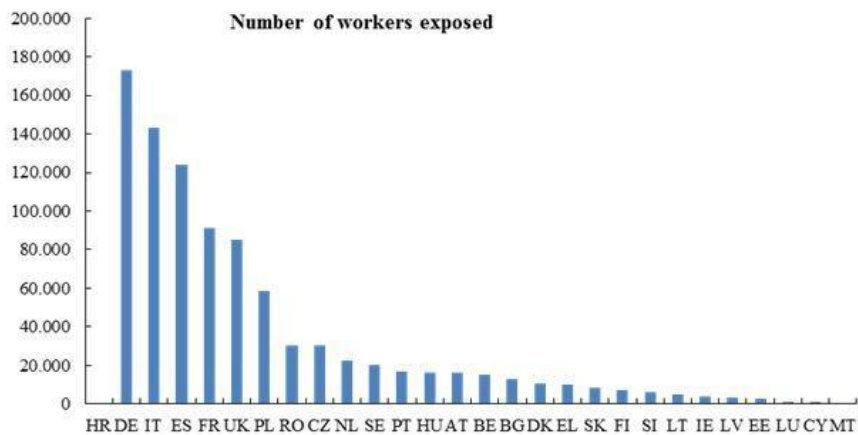
PRILOGA – Obstoječe nacionalne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost in število delavcev, izpostavljenih prahu kristalnega kremenca, ki se vdihuje, prahu trdega lesa in kromu na državo članico

Šestvalentni krom

Slika 1 – šestvalentni krom – veljavne nacionalne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost v primerjavi s predlaganimi mejnimi vrednostmi

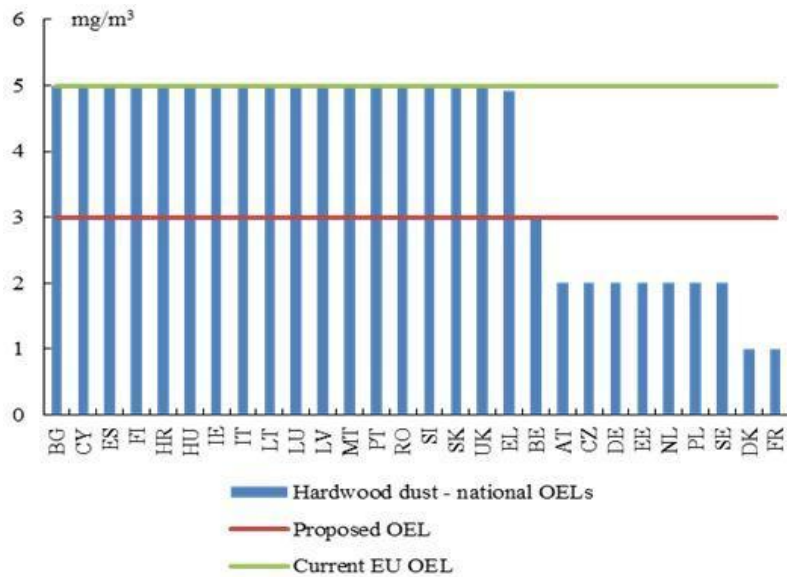

Slika 2 – šestvalentni krom – število izpostavljenih delavcev

Prah trdega lesa

Slika 3 – prah trdega lesa – veljavne nacionalne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost v primerjavi s predlaganimi mejnimi vrednostmi EU

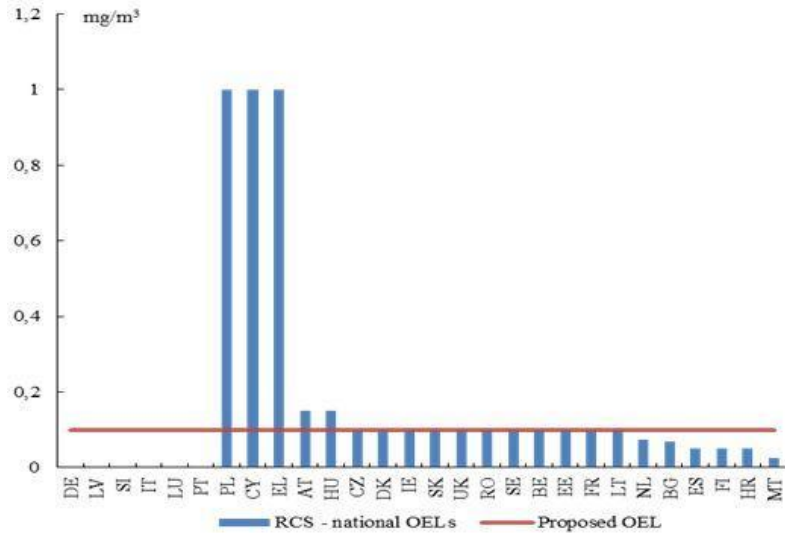

Slika 4 – prah trdega lesa – število izpostavljenih delavcev

Prah kristalnega kremena, ki se vdihuje

Slika 5 – prah kristalnega kremena, ki se vdihuje – veljavne nacionalne mejne vrednosti za poklicno izpostavljenost v primerjavi s predlaganimi mejnimi vrednostmi EU

Slika 6 – prah kristalnega kremena, ki se vdihuje – število izpostavljenih delavcev

MEMO/16/1655

Kontakti za stike z mediji:

- Sara SOUMILLION (+32 2 296 70 94 +32 2 296 70 94)
- Christian WIGAND (+32 2 296 22 53 +32 2 296 22 53)

Za vprašanja širše javnosti: [Europe Direct](#) po telefonu 00 800 67 89 10 11 ali [e-pošti](#)

Side Bar

Footer

- Last update: 22-10-2015 16:28:43 Version2.10.2
- [Top](#)

Share

Loading

You'll need Skype Credit